

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v únoru a březnu 2009

ÚNOR

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v únoru 2009 meziměsíčně nižší o 0,2 %. Průmyslová produkce klesla meziročně o 23,4 %.

Průmyslová produkce v únoru 2009 meziročně klesla o 23,4 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 20,3 %. Únor 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní a 1 kalendářní den méně. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně nižší o 0,2 %. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, vč. subdodavatelských prací (příspěvek -4,8 procentního bodu, pokles odvětví o 27,9 %), výroba kovodělných výrobků, vč. subdodavatelských prací (příspěvek -3,2 p.b., pokles o 35,8 %) a výroba strojů a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací (příspěvek -2,8 p.b., pokles o 30,8 %). Průmyslová produkce rostla v odvětví výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací (příspěvek 0,1 p.b., růst o 9,1 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 20,6 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se snížily v běžných cenách o 24,2 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 47,3 %.

Hodnota **nových zakázek** ve vybraných odvětvích meziročně klesla o 24,7 %, z toho zakázek ze zahraničí o 23,5 %. Nové zakázky celkem nejvíce klesly v odvětvích: výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, vč. subdodavatelských prací (příspěvek -6,7 procentního bodu, pokles o 23,3 %), výroba strojů a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací (příspěvek -4,6 p.b., pokles o 34,0 %) a výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství (příspěvek -4,5 p.b., pokles o 44,4 %). Nové zakázky rostly nejvíce v odvětvích: výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací (příspěvek 1,0 p.b., růst o 141,0 %) a výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků, vč. subdodavatelských prací (příspěvek 0,3 p.b., růst o 26,1 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v únoru 2009 meziročně snížil o 7,3 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** v únoru 2009 meziročně vzrostla o 0,4 % a činila 21 600 Kč.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v únoru 2009 meziměsíčně nižší o 1,9 %. Stavební produkce klesla meziročně o 14,3 %.

Stavební produkce v únoru 2009 meziročně klesla **ve stálých cenách** o 14,3 %, po očištění od vlivu pracovních dnů klesla o 13,2 %. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v únoru meziměsíčně nižší o 1,9 %. Meziroční pokles stavební produkce zčásti ovlivnily méně příznivé klimatické podmínky (průměrná denní teplota byla v únoru 2009 o 3,3°C nižší ve srovnání s únem 2008). Podobně jako v předchozích měsících pokračoval pokles produkce v pozemním stavitelství (příspěvek -15,4 p. b., pokles o 19,5 %) a růst produkce inženýrského stavitelství (příspěvek 1,1 p. b., růst o 5,3 %). Zpomalení tempa růstu produkce inženýrského stavitelství bylo ovlivněno neobvykle vysokou srovnávací základnou z února 2008 (s ohledem na příznivé počasí tehdy prakticky bez omezení probíhala intenzivní výstavba finančně nákladných staveb silnic a dálnic, produkce inženýrského stavitelství tudíž rostla o 32,7 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v únoru 2009 meziročně snížil o 0,2 %. Jejich **průměrná měsíční nominální mzda** meziročně vzrostla o 2,4 % a činila 22 899 Kč.

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Stavebnictví: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/stavebnictvi_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sta_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby klesly v únoru v maloobchodě meziměsíčně reálně o 1,5 % a meziročně o 1,1 %. Bez očištění se tržby meziročně snížily o 5,5 %, k čemuž z větší části přispěl nižší počet kalendářních dní než v únoru přestupného roku 2008. Ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel se sezónně očištěné tržby meziměsíčně naopak zvýšily o 1,3 %, meziročně však byly nižší o 11,9 % a bez očištění o 13,0 %.

Podle nové klasifikace odvětví se do **maloobchodu (NACE 47)** zahrnuje i maloobchodní prodej pohonných hmot, který byl dříve součástí tzv. motoristického segmentu (z něj zůstal pouze velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel). **Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny** se tržby v maloobchodě v únoru snížily **meziměsíčně reálně o 1,5 %**, z toho za potraviny o 1,6 % a za nepotravinářské zboží o 0,8 %. **Meziročně klesly o 1,1 %**, na což měl největší vliv prodej pohonných hmot, který i po očištění zůstal oproti únoru 2008 nižší o 6,3 %. Tržby za potraviny stagnovaly a za nepotravinářské zboží klesly jen o 0,2 %. **Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně reálně o 5,5 %**, k čemuž nejvíc přispěl nižší počet kalendářních dní (v únoru přestupného roku 2008 bylo o jeden kalendářní den více než letos). Prodej potravin se snížil o 3,9 %, tržby za nepotravinářské zboží klesly o 6,2 %.

Kromě již zmiňovaného jednoho chybějícího dne, který nejvíc ovlivnil prodej běžného, denně nakupovaného zboží, se projevil i vliv chladnějšího průběhu zimy a omezení výstavby bytů. Nejvyšší pokles zaznamenaly prodeje ve stáncích a na trzích (o 21,9 %), ve smíšených prodejnách s převahou nepotravinářského zboží (16,1 %) a výrazně klesl i prodej ve specializovaných prodejnách potravin (o 13,5 %). Rostly tržby za léky, zdravotnické potřeby a kosmetiku (o 5,0 %), prodej přes internet (o 1,5 %), maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením (o 1,2 %) a tržby některých prodejen sportovních potřeb. Největší podíl na meziročním poklesu neočištěných tržeb měl maloobchod s ostatními výrobky pro domácnost (např. s elektrospotřebiči, nábytkem a souvisejícími výrobky, sklem a potřebami pro kutily) a prodej pohonných hmot.

Centový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 95,6 % stejně jako v lednu. Nejvyššího růstu dosáhly ceny ve specializovaných prodejnách potravin o 3,7 % a farmaceutického, zdravotnického a drogistického zboží o 2,1 %. Naopak ceny pohonných hmot se snížily o 20,7 %, za použité zboží o 6,5 % a v maloobchodě prostřednictvím internetu a zásilkového obchodu o 2,9 %.

Ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel (NACE 45) sezónně očištěné tržby vzrostly meziměsíčně reálně o 1,3 % a meziročně klesly o 11,9 %. Neočištěné tržby se snížily meziročně o 13,0 %, v tom za prodej motorových vozidel o 13,7 % a za opravy o 8,7 %.

V odvětvích **maloobchod a velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (NACE 47 + 45)** se **sezónně očištěné tržby snížily meziměsíčně reálně o 0,7 %, meziročně o 4,4 %.** **Sezónně neočištěné tržby zaznamenaly meziroční pokles o 7,9 %.**

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů klesl v únoru meziročně v běžných cenách vývoz o 22,2 % a dovoz o 21,5 %. Obchodní bilance vykázala kladné saldo 8,7 mld. Kč, které bylo meziročně o 4,3 mld. Kč nižší. Negativně působil zejména pokles přebytku u strojů a dopravních prostředků o 5,8 mld. Kč, naopak se projevil růst aktiva v obchodě s polotovary a materiály o 2,6 mld. Kč.

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění snížil vývoz o 0,9 % a dovoz o 2,9 %. Trend vývoje ukazuje na pokles vývozu o 0,8 % a dovozu o 1,6 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 22,2 % a dovoz o 21,5 %. Pokles zahraničního obchodu trvá (s výjimkou září) od srpna loňského roku, v posledních dvou měsících je na obou směrech více než dvacetiprocentní. Vlivem oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k většímu snížení zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 30,6 % a dovoz o 30,0 %) a zejména na dolary (vývoz o 39,8 % a dovoz o 39,3 %). Loňský únor měl oproti letošním o jeden pracovní den více.

Obchodní bilance vykázala přebytek 8,7 mld. Kč, který byl meziročně o 4,3 mld. Kč nižší. Únorové saldo je kladné nepřetržitě od roku 2004. Se státy EU byla bilance aktivní 38,1 mld. Kč, s nečlenskými státy EU pasivní 29,4 mld. Kč. Bilance se zhoršila především v obchodě se stroji a dopravními prostředky, kde klesl přebytek o 5,8 mld. Kč a v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím, kde se negativně projevil přechod z aktiva do pasiva o 2,6 mld. Kč. Kladné saldo kleslo v obchodě s nápoji a tabákem o 0,4 mld. Kč a surovinami o 0,3 mld. Kč a v obchodě s potravinami a živými zvířaty se prohloubil schodek o 0,3 mld. Kč. Pozitivně naopak celkovou bilanci ovlivnil obchod s polotovary a materiály, kde vzrostl přebytek o 2,6 mld. Kč (vliv vyššího poklesu dovozu než vývozu). Deficit se zmenšil v obchodě chemickými výrobky o 2,0 mld. Kč a minerálními palivy o 0,8 mld. Kč.

Stroje a dopravní prostředky zaznamenaly celkový pokles vývozu o 25,4 % (o 30,4 mld. Kč) a dovozu o 28,3 % (o 24,6 mld. Kč). Snížil se nejvíce vývoz a dovoz silničních vozidel (o 11,2 mld. Kč a 7,9 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (o 5,6 mld. Kč a 4,8 mld. Kč) a strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu (o 4,0 mld. Kč a 3,1 mld. Kč). Celkový dovoz minerálních paliv klesl o 7,6 % (o 1,4 mld. Kč). Dovoz ropy se snížil hlavně hodnotově (o 39,4 %), v naturálním vyjádření zůstal zhruba na úrovni února 2008. Dovoz zemního plynu stoupl hodnotově o 45,4 %, naturálně o 6,3 %.

Z **teritoriálního hlediska** kleslo kladné saldo se státy EU o 4,3 mld. Kč, se státy mimo EU se deficit zmenšil o 1,9 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 2,4 mld. Kč a Spojenými státy o 1,0 mld. Kč. Přebytek klesl v obchodě se Spojeným královstvím o 1,4 mld. Kč, Itálií a Rumunskem (shodně o 1,3 mld. Kč), Španělskem a Švédskem (shodně o 1,1 mld. Kč) a Slovenskem o 1,0 mld. Kč a prohloubil se obchodní deficit s Čínou o 0,9 mld. Kč. Ke zlepšení bilance došlo v obchodě s Německem (růst přebytku o 6,0 mld. Kč vlivem většího poklesu dovozu než vývozu), deficit se snížil v obchodě s Japonskem o 1,8 mld. Kč, Koreou o 1,7 mld. Kč a Ruskem o 1,4 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Tureckem o 1,4 mld. Kč.

Za **posledních dvanáct měsíců** se v porovnání s předchozími dvanácti měsíci snížil vývoz o 6,4 % a dovoz o 5,3 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 56,2 mld. Kč, které bylo o 32,8 mld. Kč nižší. Dlouhodobě nepříznivý vliv na bilanci měl růst schodku v obchodě s minerálními palivy o 32,3 mld. Kč a pokles kladného salda v obchodě průmyslovým spotřebním zbožím o 14,5 mld. Kč, stroji a dopravními prostředky o 11,9 mld. Kč a surovinami o 1,0 mld. Kč. Pozitivně působilo zvýšení přebytku v obchodě s polotovary a materiály o 13,1 mld. Kč a nápoji a tabákem o 3,1 mld. Kč a zmenšení schodku v obchodě s chemickými výrobky o 10,1 mld. Kč a potravinami a živými zvířaty o 1,7 mld. Kč.

Z **teritoriálního hlediska** byl přebytek obchodní bilance se státy EU vyšší o 42,8 mld. Kč, se státy mimo EU schodek obchodu vzrostl o 75,6 mld. Kč. Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 34,5 mld. Kč, Nizozemskem o 19,3 mld. Kč, Francií o 5,7 mld. Kč, Polskem o 4,5 mld. Kč, Rakouskem o 4,3 mld. Kč, Slovenskem o 3,6 mld. Kč a Finskem o 3,1 mld. Kč. Zvýšil se schodek obchodu s Ruskem o 25,4 mld. Kč, Čínou o 20,4 mld. Kč a Kazachstánem o 3,0 mld. Kč. Přebytek se snížil v obchodě se Španělskem o 9,9 mld. Kč, Belgií o 6,8 mld. Kč, Itálií o 4,7 mld. Kč a Spojeným královstvím o 4,6 mld. Kč.

V **lednu až únoru** klesl vývoz o 23,1 % a dovoz o 21,4 %. Přebytek obchodní bilance dosáhl 12,2 mld. Kč a byl tak meziročně o 12,6 mld. Kč nižší.

BŘEZEN

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen vzrostla v březnu proti únoru o 0,2 %. Toto zvýšení způsobil růst cen v oddílech alkoholické nápoje a tabák, doprava a rovněž bydlení. Meziroční růst spotřebitelských cen v březnu zrychlil na 2,3 % (ze 2,0 % v únoru).

Meziměsíční zvýšení spotřebitelských cen o 0,2 % ovlivnily zejména ceny pohonných hmot, které vzrostly o 2,4 % v důsledku zvýšení cen benzinů v průměru o 2,9 %, zatímco ceny motorové nafty klesly o 0,2 %. V bydlení se zvýšilo čisté nájemné v nájemních bytech o 0,9 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 1,2 % a v bytech s tržním nájemným o 0,3 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák byly vyšší ceny cigaret o 0,9 % a ceny vína o 1,2 %. Zvýšení cen v odívání a obuvi ovlivnily zejména nové sezónní modely oděvů i obuvi. Z potravin se zvýšily ceny banánů o 16,6 % a brambor o 11,1 %.

Na snižování cenové hladiny působil pokles cen v oddíle rekreace a kultura, který ovlivnilo

hlavně snížení cen dovolených s komplexními službami o 3,1 % v důsledku končící zimní sezóny. Nižší než minulý měsíc byly i ceny některých potravin. Ceny peckovin a bobulovin klesly o 11,6 % a ceny plodové zeleniny o 5,6 %. Ceny běžného pečiva se snížily o 3,5 %, mouky o 5,7 %, čerstvého mléka o 2,4 %, čerstvého másla o 2,6 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,3 %, ceny služeb se nezměnily.

Vývoj spotřebitelských cen v březnu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2005 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,3	-0,2	Zdraví	1,8	0,3
Alkoholické nápoje, tabák	8,2	0,8	Doprava	11,4	0,6
Odívání a obuv	5,2	0,8	Pošty a telekomunikace	3,9	-0,2
Bydlení, voda, energie, paliva	24,8	0,2	Rekreace a kultura	9,9	-0,7
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,8	0,0	Vzdělávání	0,6	0,0
			Stravování a ubytování	5,8	0,3
			Ostatní zboží a služby	6,3	0,1

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v březnu o 2,3 %, což je o 0,3 procentního bodu více než v únoru. Na zrychlení meziročního růstu se podílely hlavně ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák, kde ceny tabákových výrobků vzrostly o 14,8 % (v únoru o 13,7 %) a ceny alkoholických nápojů o 3,5 % (v únoru o 1,7 %).

Největší podíl na růstu cenové hladiny měl i nadále oddíl bydlení, kde ceny zemního plynu vzrostly o 24,3 %, elektřiny o 11,6 %, tepla a teplé vody o 7,9 %, vodného o 9,2 %, stočného o 8,9 %. Čisté nájemné vzrostlo o 19,3 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 27,0 % a v bytech s tržním nájemným o 5,2 %.

Opačný vliv na meziroční vývoj hladiny spotřebitelských cen měly ceny v dopravě v důsledku poklesu cen pohonných hmot o 17,6 % a automobilů o 11,8 %. Nižší než loni byly i ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje zejména vlivem poklesu cen chleba o 9,4 %, běžného pečiva o 18,4 %, mouky o 10,4 %, vajec o 11,3 %, čerstvého mléka o 14,7 %, sýrů o 9,8 %, čerstvého másla o 22,3 %. Výrazný pokles cen (o 12,2 %) pokračoval u audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat v oddíle rekreace a kultura. Mírně nižší ve srovnání s loňským březnem byly i ceny oděvů (o 2,0 %) a přístrojů a spotřebičů pro domácnost (o 1,3 %). V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,1 % a ceny služeb o 4,0 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně vyšší o 2,1 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem **průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců** proti průměru předchozích 12 měsíců byla v březnu 5,0 %, což je o 0,4 procentního bodu méně než v únoru 2009.

Výrobní ceny

Meziměsíčně vzrostly ceny zemědělských výrobců o 0,5 %, stavebních prací o 0,2 % a tržních služeb o 1,6 %. Ceny průmyslových výrobců klesly o 1,1 %.

Meziročně byly ceny zemědělských výrobců nižší o 28,6 %, ceny průmyslových výrobců o 2,0 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 2,6 % a tržních služeb o 2,0 %.

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** poprvé po devíti letech vzrostly, a to o 0,5 %. Ceny rostlinných výrobků se zvýšily o 1,7 %, vzrostly ceny obilovin o 0,5 %, chmele o 6,1 %, zeleniny o 6,2 % a brambor a ovoce shodně o 13,3 %. Ceny živočišných výrobků klesly o 0,8 % v důsledku snížení cen mléka o 4,2 %. Vzrostly ceny drůbeže o 1,0 %, skotu o 1,3 % a vajec o 7,5 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 1,1 % (v únoru vzrostly o 0,3 %). Ceny klesly především u koksů a rafinérských ropných výrobků o 3,5 %, obecných kovů a kovárenských výrobků

o 3,3 % a dopravních prostředků o 2,7 %. Ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku poklesly o 0,6 %. Stouply zejména ceny základních farmaceutických výrobků o 0,8 %.

Ceny **stavebních prací** se zvýšily o 0,2 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 1,2 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se zvýšily o 1,6 %. Vzrostly ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 9,0 %, za telekomunikační služby o 4,7 % a za služby v oblasti programování a poradenství o 2,0 %. Naopak se snížily ceny za informační služby o 2,8 %.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 28,6 % (v únoru o 28,1 %). Ceny rostlinných výrobků klesly o 35,4 % zejména v důsledku nižších cen obilovin o 46,0 % a olejnin o 39,6 %. Dále klesly ceny ovoce o 30,1 % a zeleniny o 30,8 %. Výrazně vzrostly ceny chmele, a to o 118,9 %. Ceny živočišných výrobků byly nižší o 18,9 %. Klesly ceny mléka o 37,7 %, vajec o 7,0 % a drůbeže o 11,4 %. Ceny prasat byly vyšší o 11,4 % a skotu o 2,5 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se snížily o 2,0 % (v únoru o 0,6 %), což je nejvyšší meziroční pokles od začátku sledování (rok 1991). K zrychlení tempa poklesu přispěla především změna v trendu cenového vývoje u obecných kovů a kovodělných výrobků. Ceny se ve sledovaném měsíci snížily o 0,6 % (v únoru naopak rostly o 3,4 %). Nejvýrazněji klesly ceny koksu a rafinérských ropných výrobků o 36,6 %, chemických látek a výrobků o 12,1 % a potravinářských výrobků o 4,3 % (z toho mlýnských a škrobárenských výrobků o 19,8 %, průmyslových krmiv o 18,5 % a mléčných výrobků o 14,6 %). Vzrostly především ceny elektřiny, plynu a páry o 11,4 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproductů o 4,1 % a energie o 3,1 %, stouply ceny výrobků investiční povahy a zboží dlouhodobé spotřeby shodně o 2,3 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 2,6 % (v únoru o 2,8 %). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 2,3 % (v únoru o 0,6 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu vyšší o 2,0 % (v únoru o 1,7 %). Vzrostly ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 10,2 %, za programování a poradenství o 6,6 % a za bezpečnostní a pátrací služby o 3,7 %. Na druhé straně klesly ceny za informační služby o 2,2 % a ceny nákladní dopravy o 3,0 %.

Od ledna 2009 jsou cenové indexy průmyslových výrobců a tržních služeb sestavovány, počítány a publikovány v klasifikaci CZ-NACE a CZ-CPA. K největším přesunům v porovnání s původní klasifikací SKP došlo ve struktuře průmyslu. Změny se týkají všech úrovní třídění a pro snadnější orientaci jsou rozhodující úpravy na úrovni subsekcí uvedeny na str. 34 a 35. Přepočítání cenových indexů za minulá období byl proveden až do roku 1991 včetně, u indexů cen tržních služeb do roku 1994.

Vyčerpávající informace o nové klasifikaci jsou uvedeny na webových stránkách ČSÚ pod odkazem <http://czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace>.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v březnu 2009 se zvýšila o 0,3 p.b. na 7,7 %, tempo jejího růstu se mírně přibrzdilo. Její současná úroveň je počtem 448,9 tisíc uchazečů o zaměstnání nejvyšší od února 2007. Počet volných pracovních míst se dostal na hodnoty registrované v průběhu roku 2005. V rámci zemí Evropské unie se jedná o 3. nejnižší nezaměstnanost.

K 31. 3. 2009 **míra registrované nezaměstnanosti** činila **7,74 %** (únor 2009 – 7,4 %, březen 2008 – 5,6 %). Ze 14 krajů má **vyšší než průměrnou míru nezaměstnanosti** 9 krajů, a to Ústecký (12,14 %), Moravskoslezský (11,00 %), Olomoucký (9,77 %), Liberecký (9,65 %), Karlovarský (9,64 %), Jihomoravský (8,66 %), Vysočina (8,59 %), Zlínský (8,47 %) a Pardubický (7,81 %). Míru nezaměstnanosti vyšší než republikový průměr vykazovalo 45 okresů, nejvyšší byla v okresech Most (14,90 %), Jeseník (14,56 %), Bruntál (14,12 %), Karviná (13,71 %), Znojmo (13,46 %), Hodonín (13,39 %) a Děčín (13,19 %). **Nejnižší míra nezaměstnanosti** byla v okresech Praha–východ (2,48 %), Praha (2,63 %) a Praha–Západ (2,67 %). **Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 8,70 % a mužů 7,02 %**. Ve všech okresech republiky byla zaznamenána vyšší míra nezaměstnanosti žen než mužů.

K 31. 3. 2009 úřady práce evidovaly celkem 448 912 osob, což je o 20 064 osoby více než ke konci předchozího měsíce. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je celkový počet uchazečů o zaměstnání vyšší o 112 615.

K 31. 3. 2009 bylo registrováno 27 026 nezaměstnaných **absolventů škol a mladistvých**, je to o 675 osob více než v minulém měsíci a o 6 534 osoby více než v březnu 2008. Na celkové nezaměstnanosti se tak podílejí 6,0 % (únor 2009 – 6,1 %, březen 2008 – 6,1 %).

V průběhu března bylo na úřadech práce nově zaevidováno 70 429 osob. Je to o 1 220 osob více než v předchozím měsíci a o 32 398 osob více než v březnu 2008. Do nového zaměstnání v průběhu března 2009 nastoupilo 32 512 osob (tj. o 9 446 osob více než v předchozím měsíci a o 6 100 osob méně než v březnu minulého roku). 17 853 uchazečů bylo z evidence vyřazeno bez umístění (sankční vyřazení, odchod do důchodu atd.).

Úřady práce evidovaly k 31. 3. 2009 celkem 55 412 **volných pracovních míst**. Je to o 9 469 míst méně než v předchozím měsíci a o 95 899 míst méně než v březnu 2008. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 8,1 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Jeseník (58,6), Teplice (45,9), Karviná (42,6), Děčín (37,6), Bruntál (35,5) a Prostějov (34,7).

K 31. 3. 2009 evidovaly úřady práce 2 484 **volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**, na jedno volné pracovní místo připadalo 25,9 osob se zdravotním postižením.

V březnu 2009 pobíralo **podporu v nezaměstnanosti** 203 142 osoby, což je 45,3 % celkového počtu osob vedených v evidenci (únor 2009 – 44,0 %, březen 2008 – 32,6 %).

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2009 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 475/2008 Sb. ze dne 10. prosince 2008, který stanovil příjmy ve výši 1 114,0 mld. Kč, výdaje ve výši 1 152,1 mld. Kč a schodek ve výši 38,1 mld. Kč.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly ke konci března 2009 **celkové příjmy státního rozpočtu** výše 271,6 mld. Kč, **celkové výdaje** 273,9 mld. Kč a **schodek hospodaření** 2,3 mld. Kč (v březnu 2008 byl vykázán schodek 13,3 mld. Kč).

Celkové příjmy dosáhly výše 271,6 mld. Kč a představují 24,4 % schváleného rozpočtu (v březnu 2008 plněny na 26,1 %) a byly tak proti březnu 2008 vyšší o 1,4 mld. Kč, tj. o 0,5 %. Na meziročním růstu se podílely především nedaňové a ostatní příjmy.

Celkové výdaje v objemu 273,9 mld. Kč čerpané ke konci března 2009 představují 23,8 % rozpočtu (v březnu 2008 to bylo 25,6 %), což znamená meziroční pokles o 9,6 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2008, předpokládá letošní rozpočet nárůst o 6,3 %, resp. o 4,0 %.

Celkové saldo hospodaření státního rozpočtu za březen 2009 vykázalo schodek 2,3 mld. Kč a je to proti stejnému období roku 2008 výsledek lepší o 11,0 mld. Kč.

Konjunkturální průzkum

Saldo souhrnného indikátoru důvěry (indikátoru ekonomického sentimentu) v březnu 2009 meziměsíčně poprvé od února 2008 zvýšilo, a to o 1,7 bodu. Saldo podnikatelského indikátoru se zvýšilo o 1,2 bodu a saldo spotřebitelského indikátoru se zvýšilo o 3,7 bodu. Ve srovnání s březnem 2008 je však saldo souhrnného indikátoru důvěry o 33 bodů nižší, důvěra podnikatelů je nižší o 35,6 bodu a důvěra spotřebitelů je nižší o 22,5 bodu.

V **průmyslu** se v březnu oproti únoru dále snížilo hodnocení současné celkové ekonomické situace. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se snížilo také. Zásoby se podle mínění respondentů zvýšily. Pro příští tři měsíce však respondenti očekávají oživení tempa výrobní činnosti i zaměstnanosti. Také očekávání celkové ekonomické situace pro příští tři i šest měsíců jsou vyšší než v únoru. Celkově se saldo indikátoru důvěry v průmyslu v březnu meziměsíčně zvýšilo o 2,6 bodu; je však o 43,4 bodu nižší než před rokem a dosahuje druhé nejnižší hodnoty v jeho historii (od roku 1993).

Ve **stavebních podnicích** se hodnocení současné ekonomické situace v březnu oproti minulému měsíci mírně zlepšilo. Hodnocení současné celkové poptávky se však snížilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají zpomalení vývoje stavební činnosti při neměnném vývoji zaměstnanosti. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 8,5 měsíce dopředu. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v únoru. Celkově se saldo indikátoru důvěry meziměsíčně snížilo o 2 body a je o 25,5 bodu nižší než před rokem.

V odvětví **obchodu** se v březnu ve srovnání s únorem snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou však vyšší než v únoru. Zásoby se podle mínění respondentů v březnu snížily. Celkově se saldo indikátoru důvěry v březnu oproti únoru zvýšilo o 2 body, ale je o 17,7 bodu nižší než v březnu 2008.

Ve **vybraných odvětvích služeb** se podle respondentů v březnu ve srovnání s únorem snížilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se mírně zvýšilo, její očekávání pro příští tři měsíce nepatrně kleslo. Očekávání ekonomické situace jsou pro období příštích tří i šesti měsíců nižší než v únoru. Celkově se saldo indikátoru důvěry oproti minulému měsíci nepatrně snížilo (o 0,3 bodu) a je o 30 bodů nižší než před rokem.

Ze šetření mezi **spotřebiteli** v únoru vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zlepšení celkové ekonomické situace a neměnnost své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v březnu oproti minulému měsíci snížil, i když zůstává i nadále vysoký. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se nepatrně snížil. Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti minulému měsíci zvýšil o 3,7 bodu, v meziročním srovnání je o 22,5 bodu nižší.

*Od ledna 2009 je **saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno**. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.*

*Od ledna 2006 je **souhrnný indikátor důvěry** (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. **Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry** je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.*

***Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém:** indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.*

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.